

NE-KLIDNÁ ORLOVÁ

Legenda klade počátky Orlové do roku 1211, kdy se údajně měli týnečtí benediktini přenést k orlovské kapli. Řeholníci dostali podle písemných zmínek území, kde se získávala sůl, roku 1223. Držbu a výnosy desátků potvrzovaly papežské listiny z let 1227 a 1229. Kapli nahradil v roce 1466 nový kostel a na počátku 16. století byly postavené budovy kláštera. Po nástupu reformace na Těšínsku vyhnal těšínský kníže v roce 1545 mnichy z Orlové. I když se benediktini do kláštera vrátili, zakoupil v roce 1616 orlovské panství s Lazy protestantský rod svobodných pánů Bludovských z Dolních Bludovic, kteří vlastnili panství až do roku 1838.

Vesnice s klášteřem ležela na spojnici cest a bylo zde postupně několik zájezdních hostinců a školy pro okolní vesnice. Se zprovozněním úseku Košicko-bohumínské dráhy přes Orlovou v roce 1869 a rozvojem těžby černého uhlí narůstal počet obyvatel revíru. V roce 1908 byla Orlová povýšena na městys a sousední Lazy v následujícím roce. Městem se stala Orlová v roce 1922, kdy již byla významným školským, obchodním a spolkovým centrem v karvinské části revíru. Od roku 1909 zde působila dvě gymnázia s českým a polským vyučovacím jazykem a postupně řada obecných, měšťanských a odborných škol. Zámek byl od roku 1902 adaptován na závodní nemocnici, z níž se v roce 1947 stala nemocnice městská. Narůstající počet obyvatel zvrátilo vyhnání českého obyvatelstva v roce 1938. V meziválečném období centrum města osvětlovaly hořící důlní plyny a intenzivní těžba uhlí pod městem způsobila, že v padesátých letech bylo plánováno přenesení obyvatelstva do okolních obcí a budování nových sídlišť. V roce 1964 bylo předáno prvních 282 bytů na sídlišti v Orlové-Lutyni a postupně se stavěla i vybavenost nového města. K Orlové se v roce 1947 připojily Lazy a Poruba, v roce 1960 Horní Lutyně a v letech 1974–1990 také Doubrava.

Název výstavy inspiroval článek *Jen ne klid!* z nového Kulturního měsíčníku Orlové, jímž jeho autorka vyzývala k zájmu o dění v Orlové.

Reprodukce, sbírkové předměty a archiválie prezentované na výstavě pocházejí z archivních fondů a sbírek Státního okresního archivu Karviná.

Autoři výstavy:

Mgr. Pavel Kufá a Mgr. Richard Moravec Ph.D.

Instalace výstavy: David Pietrowski